

N:o 5.

Af Herr C. F. Appeltofft: Om inrättande af en kommunalrepresentation för häraderna, samt om intagande i kommunalförfattningen af de föreskrifter, hvartill en sådan inrättning skulle finnas föranleda.

Då vår kommunal-lagstiftning utgår från den principen, att kommunerna sjelfva ega vårda sina gemensamma ordnings- och hushållningsangelägenheter, så synes konsekvensen fordra, att, likasom det finnes en kommunalrepresentation för socknen och länet, borde en dylik representation äfven finnas för häradet eller häraderna. Det är icke obetydliga ärenden häraderna hafva gemensamt, såsom snöskottning, kronobrefbäring, tingshusbyggnad, vägomläggning, broars underhåll m. m., för hvilket allt ganska betydliga belopp utgå.

Den af gammalt följda praxis, enligt hvilken öfverläggning rörande dessa ärenden sker inför Häradsrätt, öfver ett af kronobetjeningen förut uppgjort förslag, hvaruti häradsboarne sällan lyckas få någon ändring, innebär icke för kommunerna den rätt, som kommunalförfattningen dem tillerkänner; likasom att den härför utgående ganska betydliga beskattning, som utdebiteras och uppbäres af kronobetjeningen, utan uppbördsmanansvar eller redovisning inför kommunerna, icke synes stå i harmoni med kommunalförfattningens 66 och 67 §§.

Enär det vore för häraderna icke blott af synnerlig vigt att i likhet med församlingarne i kommunalstämma få rådslå om och ordna sina gemensamma angelägenheter, utan äfven komme att leda till icke ringa minskning i de tryckande kommunalutskylderna, så får jag vördsam samt föreslå, att, såsom tillägg i kommunalförfattningen, ett ungefär så lydande stadgande måtte deruti intagas:

Om Häradsnämnd.

I hvarje fögderi skall finnas en Häradsnämnd, som det tillhör att handhafva och besluta om häradets eller häradernas inom fögderiet gemensamma angelägenheter, såsom kronobrefbäring, snöskottning, vägomläggning, broars reparation m. m. De härför erforderliga medel eger Häradsnämnden fördela på socknarne i enlighet med de för kommunalutskylder stadgade grunder, hvarefter de af Kommunalnämnderna uppbäras i sammanhang med öfriga kommunalutskylder och hållas Häradsnämnden till handa, som dem till vederbörande utbetalar.

Till ledamöter i Häradsnämnden utser Kommunalstämman två från hvarje socken samt ett lika antal suppleanter. Af dessa sålunda valda ledamöter och suppleanter afgår halfva antalet hvartannat år, som första gången genom lottning bestämmes. Nämnden väljer inom sig ordförande och vice ordförande. Ordinarie sammanträden hållas tvänne gånger om året, nemligen första helgfria dag i Maj och Oktober, å det inom fögderiet mest centralt belägna tingshus. Extra sammanträde hålles på kallelse af ordföranden, då särskilda förhållanden så fordra. Alla ärenden, som vid dessa sammankomster föredragas, böra förut vara i vederbörande kommunalstämmor förberedda, och skola besluten underställas Konungens Befallningshafvandes pröfning och stadfästelse. Häradsnämnden skall årligen, i likhet med Kommunalnämnd, afgifva redogörelser för om händer hafda medel, hvilka räkenskaper granskas af dertill utsedde revisorer. Socknarne välja i kommunalstämman revisorer jemte suppleanter, till antalet trenne, en inom hvarje socken, i tur socknarne emellan. Af revisionsberättelsen tillställes hvarje kommun ett exemplar.

För öfrigt gäller för Häradsnämnd hvad i författningen om Kommunalnämnd stadgadt är och på Häradsnämnd kan finnas tillämpligt.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 24 Januari 1870.

C. F. Appeltofft.